

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Handelingskader Inschakelen van deskundigen

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

Missie Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

Een overheid die verantwoording kan afleggen. Erfgoed beschikbaar voor iedereen. Nu en in de toekomst. Dat is onze missie.

Wij zien toe op de toegankelijkheid van overheidsinformatie en op de zorgvuldige omgang met erfgoed. Wij kijken hoe de regels in de praktijk werken.

Inhoud

Aanleiding		4
Uitgangspunten		5
1	Vakbekwaamheid	5
2	Onafhankelijkheid	5
3	Zorgvuldigheid	5
4	Verzoek om beoordeling	5
5	Fysiek onderzoek	5
6	Reis- en onkostenvergoeding	6
7	Verwerking van persoonsgegevens	6
8	Vertrouwelijke omgang met informatie	6
9	Verantwoording	7
Bijlage: Wettelijk kader		8

Aanleiding

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed is onder meer belast met het toezicht op onrechtmatige in- en uitvoer van cultuurgoederen en kan daarbij namens de minister van OCW besluiten nemen die rechtsgevolgen kunnen hebben voor betrokkenen (zoals inbewaringneming van cultuurgoederen).

Ten behoeve hiervan verricht de Inspectie onderzoek en vergaart zij de nodige kennis omtrent de relevante feiten, als bedoeld in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij de uitvoering van haar taken kunnen zich vragen aandienen omtrent de aard, herkomst, authenticiteit, ouderdom of cultuurhistorische waarde van cultuurgoederen.

De Inspectie beschikt niet altijd over specialistische kennis en zet ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming de expertise van deskundigen ter zake in. De Inspectie laat zich hierin bijstaan door onafhankelijke specialisten op het gebied van cultureel erfgoed die beschikken over de nodige vakbekwaamheid.

Om de zorgvuldigheid van de beoordeling te waarborgen heeft de Inspectie een aantal uitgangspunten geformuleerd. De uitgangspunten hebben betrekking op de beoordeling, vakbekwaamheid, onafhankelijkheid, zorgvuldigheid, fysiek onderzoek en vertrouwelijkheid. Daarnaast hanteert de Inspectie een reis- en onkostenvergoeding.

Door in te gaan op het verzoek van de Inspectie, committeert de deskundige zich aan deze uitgangspunten. De Inspectie blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het besluit dat wordt genomen na de beoordeling.

Door in te gaan op het verzoek van de Inspectie, committeert de deskundige zich aan deze uitgangspunten.

Leeswijzer

Eerst worden in dit 'handelingskader bij het inschakelen van deskundigen door de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed' de negen uitgangspunten toegelicht. In de bijlage staat het wettelijk kader kort toegelicht.

Uitgangspunten

1 Vakbekwaamheid

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed raadpleegt uitsluitend deskundigen die over aantoonbare specialistische kennis en ervaring beschikken op hun vakgebied, zoals kan blijken uit opleiding, onderzoek of publicaties. In de regel zullen zij werkzaam zijn in een relevante functie binnen een kennis- of onderzoeksinstelling, zoals een universiteit, museum, bibliotheek of archief.

De deskundigen en de instellingen waarvoor zij werkzaam zijn, onderschrijven de voor hun vakgebied geldende (ethische) beroepscodes. Enkel als de vereiste kennis niet beschikbaar is bij een kennis- of onderzoeksinstelling, betreft de Inspectie een deskundige van buiten dergelijke instellingen.

2 Onafhankelijkheid

De deskundige vervult zijn taak zonder vooringenomenheid. De deskundige heeft noch een financieel, noch een inhoudelijk belang bij het te verrichten onderzoek of de te geven beoordeling. Mocht er sprake zijn van een mogelijk belangenconflict dan meldt de deskundige dit zo spoedig mogelijk bij de Inspectie. Het is aan de Inspectie ter beoordeling in hoeverre de deskundige de beoordeling kan uitvoeren.

3 Zorgvuldigheid

De deskundige geeft aan op basis van welke feiten en bronnen de bevindingen tot stand zijn gekomen, en motiveert de daarop gebaseerde beoordeling. Indien de deskundige of de Inspectie daar aanleiding toe zien, kunnen een of meerdere deskundigen voor een *second opinion* worden geraadpleegd.

4 Verzoek om beoordeling

De Inspectie zorgt bij een verzoek om een beoordeling voor een omschrijving van de cultuurgoederen, zo duidelijk mogelijke afbeeldingen en een duidelijke schriftelijke vraagstelling. De Inspectie geeft daarbij de termijn aan waarbinnen het onderzoek en/of de beoordeling moet zijn afgerond.

De deskundige spant zich in om binnen de opgegeven termijn te reageren. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, geeft de deskundige tijdig aan wanneer hij de werkzaamheden heeft afgerond.

5 Fysiek onderzoek

Als in het kader van de beoordeling een fysiek onderzoek van de betreffende voorwerpen noodzakelijk is, stelt de Inspectie de deskundige in de gelegenheid dit uit te voeren. Fysiek onderzoek vindt altijd plaats in aanwezigheid van een inspecteur van de Inspectie en in principe op de locatie waar het voorwerp zich op dat moment bevindt.

6 Reis- en onkostenvergoeding

De deskundige komt in aanmerking voor vergoeding van reiskosten op basis van openbaar vervoer 1^e klas of volgens de vigerende regelgevingen binnen de rijksoverheid¹. Andere ten behoeve van het onderzoek in redelijkheid gemaakte onkosten kunnen in overleg met de Inspectie vergoed worden. De deskundige dient hiervoor een declaratieformulier in te vullen en in te dienen bij de Inspectie met bijgevoegd afschriften van de gemaakte kosten.

7 Verwerking van persoonsgegevens

De Inspectie deelt in principe geen persoonsgegevens of bedrijfsgegevens met deskundigen. Indien dit toch noodzakelijk is voor een zorgvuldige beoordeling, vindt dit alleen plaats na afweging van noodzaak en proportionaliteit, in overleg met de *privacy officer* en met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming².

Wanneer na deze afweging wordt besloten tot het delen van persoonsgegevens met de deskundige, worden passende waarborgen toegepast (zoals een geheimhoudingsverklaring) teneinde de privacy van betrokkenen zo min mogelijk te schaden.

8 Vertrouwelijke omgang met informatie

De Inspectie gaat vertrouwelijk om met contactgegevens van de ingeschakelde deskundigen. De Inspectie zal deze alleen bekend maken:

- met toestemming van de deskundige;
- als de Inspectie daartoe verplicht is in het kader van een juridische procedure of op grond van een wettelijke verplichting. De deskundige wordt hiervan op de hoogte gebracht.

De deskundige gaat zorgvuldig om met informatie die in het kader van het beoordelingsverzoek door de Inspectie wordt verstrekt, of waarvan in het kader van onderzoek kennis wordt genomen (op grond van art. 2:5, tweede lid, Awb). Informatie wordt uitsluitend gebruikt voor het doel van de beoordeling. Verstrekking van informatie aan derden is uitsluitend toegestaan:

- met schriftelijke toestemming van de Inspectie;
- indien de deskundige hiertoe verplicht is in het kader van een juridische procedure of op grond van een wettelijke verplichting. De Inspectie wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Onder derden worden in dezen niet verstaan; deskundigen binnen de organisatie waarvoor de deskundige werkzaam is die worden geraadpleegd in het kader van een *second opinion*. De deskundige wijst in dergelijke gevallen op de uitgangspunten in dit handelingskader en specifiek op de vertrouwelijke omgang met de verstrekte informatie. Mocht een deskundige moeten worden benaderd die niet werkzaam is binnen de organisatie, dan verloopt het verzoek via de Inspectie.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/inkomstenbelasting/vraag-en-antwoord/wat-is-de-maximale-kilometervergoeding-die-ik-van-mijn-werkgever-kan-ontvangen>

² <https://www.inspectie-oe.nl/service/privacy>

Indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat het onderzoek kan leiden tot rechtsgevolgen voor betrokkenen, kan de Inspectie besluiten een tweede deskundige in te schakelen ter waarborging van een zorgvuldig proces en ter bescherming van de positie van de deskundige. Dit verzoek tot beoordeling loopt eveneens via de Inspectie.

De Inspectie blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het besluit dat wordt genomen na de beoordeling.

9 Verantwoording

De besluiten die de Inspectie, namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap neemt, kunnen worden aangevochten in bezwaar- of beroepsprocedures. De deskundige kan in dat kader worden gevraagd de uitgebrachte beoordeling toe te lichten.

De Inspectie blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het besluit dat wordt genomen na de beoordeling. De Inspectie brengt, indien dit niet strijdig is met het belang van het onderzoek, de deskundige op de hoogte van het genomen besluit.

Bijlage: Wettelijk kader

Wet- en regelgeving

De Inspectie houdt toezicht op de naleving van wetten en regelingen met betrekking tot de in- en uitvoer van cultuurobjecten:

- Erfgoedwet³, waarin geïmplementeerd
 - Verdrag inzake de bescherming van culturele goederen in geval van een gewapend conflict (het Haags Cultuurobjectenverdrag of de Haagse Conventie, 1954)
 - Overeenkomst inzake de middelen om onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendomsoverdracht van cultuurobjecten te verbieden en te verhinderen (UNESCO-verdrag 1970)
- Sanctieregelingen waarin de handel in cultuurobjecten uit specifieke landen wordt verboden
 - Sanctieregeling Irak 2004 II (ogv Verordening (EG) nr. 1210/2003)⁴
 - Sanctieregeling Syrië 2012 (Verordening (EU) nr. 36/2012)⁵
 - Sanctieregeling territoriale integriteit Oekraïne 2014 (Verordening (EU) nr. 833/2014)⁶

Daarnaast verleent de Inspectie, namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, uitvoer- en invoervergunningen voor cultuurobjecten als bedoeld in Verordening (EG) nr. 116/2009 en Verordening (EU) 2019/880.

Ook is de Inspectie aangewezen als centrale autoriteit voor uitvoering van Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurobjecten die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht.⁷

³ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037521>

⁴ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0016722>

⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0031305>

⁶ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034955>

⁷ <https://www.inspectie-oe.nl/toezichtvelden/cultuurobjecten/wet--en-regelgeving>

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed |
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16478 | 2500 BL Den Haag
info@inspectie-oe.nl | <https://www.inspectie-oe.nl>

maart 2025